

**SERVICE PUBLIC FEDERAL SANTE PUBLIQUE,
SECURITE DE LA CHAINE ALIMENTAIRE
ET ENVIRONNEMENT**

[C – 2013/24396]

15 DECEMBRE 2013. — Arrêté royal relatif au programme fédéral de réduction des pesticides pour la période 2013-2017

PHILIPPE, Roi des Belges,
A tous, présents et à venir, Salut.

Vu la Constitution, les articles 107 et 108;

Vu la loi du 21 décembre 1998 relative aux normes de produits ayant pour but la promotion de modes de production et de consommation durables et la protection de l'environnement, de la santé et des travailleurs, les articles *8bis*, § 1er, alinéa 1er, inséré par la loi du 28 mars 2003, modifié par la loi-programme du 22 décembre 2003 et 9, alinéa 1er, 1°, modifié par les lois du 28 mars 2003 et 27 juillet 2011;

Vu la loi du 4 février 2000 relative à la création de l'Agence fédérale pour la Sécurité de la Chaîne alimentaire, l'article 4, § 6;

Vu l'arrêté royal du 4 septembre 2012 relatif au programme fédéral de réduction des pesticides, en ce compris leur utilisation compatible avec le développement durable;

Vu l'examen préalable de la nécessité de réaliser une évaluation d'incidence, concluant qu'une évaluation d'incidence n'est pas requise;

Vu l'avis du Conseil consultatif du Programme fédéral de Réduction des Pesticides donné le 7 janvier 2013;

Vu l'avis du Comité d'agrément des pesticides à usage agricole, donné le 8 janvier 2013;

Vu l'avis du Conseil de la Consommation, donné le 17 janvier 2013;

Vu l'avis du Conseil central de l'Economie, donné le 23 janvier 2013;

Vu l'avis du Conseil fédéral pour le Développement durable, donné le 24 janvier 2013;

Vu l'avis du Conseil supérieur de la Santé, donné le 28 janvier 2013;

Vu l'avis du Comité d'Avis pour les Biocides, donné le 30 janvier 2013;

Vu l'avis de l'Inspecteur des Finances, donné le 16 mai 2013;

Vu l'association des régions à l'élaboration du présent arrêté lors de la Conférence Interministérielle de l'Environnement le 30 mai 2013;

Vu l'accord du Ministre du Budget, donné le 28 juin 2013;

Vu l'avis 53.729/1/V du Conseil d'Etat, donné le 13 septembre 2013, en application de l'article 84, § 1er, alinéa 1er, 1° des lois sur le Conseil d'Etat, coordonnées le 12 janvier 1973;

Considérant l'absence d'avis du Conseil supérieur pour la Prévention et la Protection au travail dans les délais requis;

Considérant la Directive 2009/128/CE du Parlement européen et du Conseil du 21 octobre 2009 instaurant un cadre d'action communautaire pour parvenir à une utilisation des pesticides compatible avec le développement durable;

Sur la proposition du Ministre de l'Economie, de la Ministre de l'Intérieur, de la Ministre de la Santé publique, de la Ministre de l'Agriculture, du Secrétaire d'Etat à l'Environnement et du Secrétaire d'Etat chargé des Risques professionnels et de l'avis de nos Ministres qui en ont délibéré en Conseil,

Nous avons arrêté et arrêtons :

Article 1er. Pour l'application du présent arrêté, on entend par :

1° Produit phytopharmaceutique : un produit phytopharmaceutique ou un adjuvant tels que définis par le Règlement (CE) n° 1107/2009 du Parlement européen et du Conseil du 21 octobre 2009 concernant la mise sur le marché des produits phytopharmaceutiques et abrogeant les Directives 79/117/CEE et 91/414/CEE du Conseil;

**FEDERALE OVERHEIDSDIENST VOLKSGEZONDHEID,
VEILIGHEID VAN DE VOEDSELKETEN
EN LEEFMILIEU**

[C – 2013/24396]

15 DECEMBER 2013. — Koninklijk besluit betreffende het federaal reductieprogramma van pesticiden voor de periode 2013-2017

FILIP, Koning der Belgen,

Aan allen die nu zijn en hierna wezen zullen, Onze Groet.

Gelet op de Grondwet, artikelen 107 en 108;

Gelet op de wet van 21 december 1998 betreffende de productnormen ter bevordering van duurzame productie- en consumptiepatronen en ter bescherming van het leefmilieu, de volksgezondheid en de werknemers, artikelen *8bis*, § 1, eerste lid, ingevoegd bij de wet van 28 maart 2003, gewijzigd bij de programmawet van 22 december 2003 en 9, eerste lid, 1°, gewijzigd bij de wetten van 28 maart 2003 en 27 juli 2011;

Gelet op de wet van 4 februari 2000 houdende de oprichting van het Federaal Agentschap voor Veiligheid van de Voedselketen, artikel 4, § 6;

Gelet op het koninklijk besluit van 4 september 2012 betreffende het federaal reductieprogramma van pesticiden, met inbegrip van hun gebruik in het kader van duurzame ontwikkeling;

Gelet op het voorafgaand onderzoek met betrekking tot de noodzaak om effectbeoordeling uit te voeren, waarbij besloten is dat een effectbeoordeling niet vereist is;

Gelet op het advies van de Adviesraad van het Federaal Reductieprogramma voor Pesticiden, gegeven op 7 januari 2013;

Gelet op het advies van het Erkenningscomité voor bestrijdingsmiddelen voor landbouwkundig gebruik, gegeven op 8 januari 2013;

Gelet op het advies van de Raad voor het Verbruik, gegeven op 17 januari 2013;

Gelet op het advies van de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven, gegeven op 23 januari 2013;

Gelet op het advies van de Federale Raad voor Duurzame Ontwikkeling, gegeven op 24 januari 2013;

Gelet op het advies van de Hoge Gezondheidsraad, gegeven op 28 januari 2013;

Gelet op het advies van de Adviesraad voor Biociden, gegeven op 30 januari 2013;

Gelet op het advies van de Inspecteur van Financiën, gegeven op 16 mei 2013;

Gelet op de betrokkenheid van de gewestregeringen bij het ontwerpen van dit besluit tijdens de Interministeriële Conferentie Leefmilieu op 30 mei 2013;

Gelet op de akkoordbevinding van de Minister van Begroting, gegeven op 28 juni 2013

Gelet op het advies 53.729/1/V van de Raad van State, gegeven op 13 september 2013, met toepassing van artikel 84, § 1, eerste lid, 1°, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

Overwegende de afwezigheid van advies van de Hoge Raad voor Preventie en Bescherming op het werk binnen de voorziene termijn;

Overwegende de Richtlijn 2009/128/EG van het Europees Parlement en van de Raad van 21 oktober 2009 tot vaststelling van een kader voor communautaire actie ter verwezenlijking van een duurzaam gebruik van pesticiden;

Op de voordracht van de Minister van Economie, de Minister van Binnenlandse Zaken, de Minister van Volksgezondheid, de Minister van Landbouw, de Staatssecretaris voor Leefmilieu, en de Staatssecretaris voor Beroepsrisico's en op het advies van onze in Raad vergaderde Ministers,

Hebben Wij besloten en besluiten Wij :

Artikel 1. Voor de toepassing van dit besluit wordt verstaan onder :

1° Gewasbeschermingsmiddel : een gewasbeschermingsmiddel of een toevoegingsstof zoals gedefinieerd door Verordening (EG) nr. 1107/2009 van het Europees Parlement en de Raad van 21 oktober 2009 betreffende het op de markt brengen van gewasbeschermingsmiddelen en tot intrekking van de Richtlijnen 79/117/EWG en 91/414/EEG van de Raad;

2° Biocide : un produit biocide tel que défini par le Règlement n° 528/2012 du Parlement européen et du Conseil du 22 mai 2012 concernant la mise à disposition sur le marché et l'utilisation des produits biocides;

3° Pesticide : un produit phytopharmaceutique ou un biocide;

4° AR cadre du PFRP : l'arrêté royal du 4 septembre 2012 relatif au programme fédéral de réduction des pesticides, en ce compris leur utilisation compatible avec le développement durable.

Art. 2. Cet arrêté fixe, en annexe Ire, le programme fédéral de réduction des pesticides pour la période allant de 2013 à 2017 selon les dispositions de l'article 3 de l'AR cadre du PFRP.

Art. 3. Dans l'article 5 de l'AR cadre du PFRP l'alinéa 2 est remplacé par ce qui suit : « Le contenu de l'information générale qui doit être disponible sur le lieu de la vente et, le cas échéant, les modalités (format, emplacement vis-à-vis des produits, etc.) selon lesquelles cette information doit être délivrée sont définis par le Service Public Fédéral Santé publique, Sécurité de la Chaîne alimentaire et Environnement. Cette information est mise à jour au minimum une fois lors de chaque révision du programme fédéral de réduction ».

Art. 4. Le ministre qui a l'Economie dans ses attributions, le ministre qui a l'Intérieur dans ses attributions, le ministre qui a la Santé publique dans ses attributions, le ministre qui a l'Agriculture dans ses attributions sont, chacun en ce qui le concerne, chargés de l'exécution du présent arrêté.

Donné à Bruxelles, le 15 décembre 2013.

PHILIPPE

Par le Roi :

Le Ministre de l'Economie,
J. VANDE LANOTTE

La Ministre de l'Intérieur,
Mme J. MILQUET

La Ministre de la Santé publique,
Mme L. ONKELINX

La Ministre de l'Agriculture,
Mme S. LARUELLE

Le Secrétaire d'Etat à l'Environnement,
M. WATHELET

Le Secrétaire d'Etat chargé des Risques professionnels,
Ph. COURARD

2° Biocide : een biocide zoals gedefinieerd door verordening nr. 528/2012 van het Europees Parlement en de Raad van 22 mei 2012 betreffende het op de markt aanbieden en het gebruik van biociden;

3° Pesticide : een gewasbeschermingsmiddel of een biocide;

4° KB kader van het FRPP : het koninklijk besluit van 4 september 2012 betreffende het federal reductieprogramma van pesticiden, met inbegrip van hun gebruik in het kader van duurzame ontwikkeling.

Art. 2. Dit besluit stelt, in bijlage I, het federaal reductieprogramma van pesticiden voor de periode van 2013 tot 2017 vast volgens de bepalingen in artikel 3 van het KB kader van het FRPP.

Art. 3. In artikel 5 van het KB kader van het FRPP wordt het tweede lid vervangen als volgt : « De inhoud van de algemene informatie die beschikbaar dient te zijn in de verkooppunten en, in voorkomend geval, de modaliteiten (formaat, plaats t.o.v. de producten, enz.) volgens dewelke deze informatie moet geleverd worden, wordt bepaald door de Federale Overheidsdienst Volksgezondheid, Veiligheid van de voedselketen en Leefmilieu. Deze informatie wordt ten minste eenmaal geactualiseerd tijdens iedere herziening van het federaal reductieprogramma ».

Art. 4. De minister bevoegd voor Economie, de minister bevoegd voor Binnenlandse Zaken, de minister bevoegd voor Volksgezondheid, de minister bevoegd voor Landbouw, zijn, ieder wat hem betreft, belast met de uitvoering van dit besluit.

Gegeven te Brussel, 15 december 2013.

FILIP

Van Koningswege :

De Minister van Economie,
J. VANDE LANOTTE

De Minister van Binnenlandse Zaken,
Mevr. J. MILQUET

De Minister van Volksgezondheid,
Mevr. L. ONKELINX

De Minister van Landbouw,
Mevr. S. LARUELLE

De Staatssecretaris voor Leefmilieu,
M. WATHELET

De Staatssecretaris voor Beroepsrisico's,
Ph. COURARD

Annexe Ire à l'arrêté royal du 15 décembre 2013 relatif au programme fédéral de réduction des pesticides pour la période 2013-2017

Le programme fédéral de réduction des pesticides pour la période 2013-2017

A. Abréviations et définitions

Abréviations :

1. AR : Arrêté royal
2. NAPAN : Nationaal Actie Plan d'Action National
3. NTF : NAPAN Task force
4. PFRP : Programme fédéral de réduction des pesticides
5. ppp : Produit phytopharmaceutique, tel que défini à l'article 1er
6. PRPB : Programme de réduction des pesticides et des biocides

Définitions :

1. AR Utilisation durable : l'arrêté royal du 19/03/2013 pour parvenir à une utilisation des produits phytopharmaceutiques et adjuvants compatible avec le développement durable.
2. Conseil d'avis du NAPAN : la réunion des parties prenantes au NAPAN. De manière transitoire, jusqu'à l'élaboration officielle du Conseil d'avis du NAPAN, la NTF utilise le Conseil consultatif du PFRP, tel que défini dans l'AR cadre du PFRP à l'article 4, § 4, pour obtenir l'avis des parties prenantes.

3. Membres de la NTF : des représentants des entités fédérées et des autorités fédérales.

4. NAPAN Task Force (NTF) : organe de coordination de l'autorité fédérale et des entités fédérées belges dont la mission est de proposer le NAPAN aux autorités et de veiller à sa mise en œuvre coordonnée.

5. Parties prenantes : les associations belges intéressées dans le NAPAN.

B. Introduction

Le PFRP (Programme Fédéral de Réduction des Pesticides) est le plan d'action fédéral belge de réduction des produits phytopharmaceutiques (*ppp*) et des biocides. Il fait partie du NAPAN.

Le NAPAN est le plan d'action national belge de réduction des pesticides. Il est composé du plan fédéral (le PFRP), du plan régional flamand, du plan régional bruxellois et du plan régional wallon. Chacun de ces plans disposent d'actions spécifiques (notées Fed. pour le niveau fédéral) et d'actions menées en commun (notées Bel.) avec les autres membres de la NAPAN Task Force (NTF). La coordination du NAPAN est organisée au sein de la NTF sous la direction de la Conférence Interministérielle de l'Environnement élargie à toutes les compétences abordées par le NAPAN. Les associations belges intéressées dans le NAPAN accompagnent le NAPAN au sein du Conseil d'avis du NAPAN.

Le cadre législatif et l'objectif sont expliqués ci-dessous dans la partie C. Dans la partie D, les actions prévues sont expliquées.

C. Cadre législatif et objectif 2013-2017

Cadre législatif

Le PFRP 2013-2017 a fait l'objet d'une consultation organisée dans le cadre de la mise en œuvre du volet « Participation du public dans l'élaboration des plans et des programmes relatifs à l'environnement » de la loi du 13 février 2006 (1), à l'exclusion du volet relatif à l'évaluation des incidences environnementales.

(1) Loi du 13 février 2006 relative à l'évaluation des incidences de certains plans et programmes sur l'environnement et à la participation du public dans l'élaboration des plans et des programmes relatifs à l'environnement).

En effet, l'analyse préliminaire portant sur la nécessité ou non d'opérer une évaluation des incidences sur l'environnement du PFRP 2013-2017 a pu conclure qu'il n'était pas utile de procéder à une évaluation stratégique des incidences sur l'environnement (SEA) complète (Avis du 22 mai 2012 du secrétariat et de la présidence du Comité SEA). D'une part, le PFRP se limite essentiellement aux prescriptions de la Directive 2009/128 (pour laquelle la Commission UE s'est aussi prononcée dans ce sens), et d'autre part, aucune mesure proposée ne permet de développer des projets qui pourraient être soumis à une évaluation stratégique des incidences sur l'environnement.

Pour les *ppp* : la Directive 2009/128 de l'UE pour une utilisation durable des pesticides impose aux Etats membres de développer un plan d'action national pour les *ppp* et d'y intégrer des mesures de réduction du risque et de l'utilisation des *ppp*. Le plan d'action doit être soumis à la consultation publique. Pour le 26/11/2012, ce plan d'action doit être communiqué à la Commission et aux autres Etats membres de l'UE. Le plan d'action national doit comporter des objectifs quantitatifs, des mesures et un calendrier de mise en œuvre des mesures décidées en vue de la réduction des risques et des effets de l'utilisation des *ppp*. Ces mesures sont reprises ci-dessous par thème.

Pour les biocides : la loi du 21 décembre 1998 relative aux normes de produits ayant pour but la promotion de modes de production et de consommation durables et la protection de l'environnement, de la santé et des travailleurs impose de prévoir un plan de réduction des biocides.

Objectif général

Le PFRP vise à réduire les risques et les effets de l'utilisation des *ppp* et des biocides sur la santé humaine et l'environnement par tous les moyens, y compris la réduction de l'utilisation et de la mise sur le marché des produits, notamment si la réduction de l'utilisation est le moyen approprié d'obtenir une réduction du risque.

La mise sur le marché de chaque produit pris individuellement est réglementée par les Règlements UE 1107/2009 et 528/2012. La stratégie thématique pour une utilisation durable des pesticides, dont découle la Directive 2009/128 et l'article 8bis de la Loi Normes Produits (2) viennent compléter ces dispositions. C'est dans ces dispositions légales complémentaires que se définit l'objectif général du PFRP 2013-2017. Cela ne concerne donc pas les produits pris individuellement sur base de leurs conditions d'accès au marché, mais bien tous les autres aspects relatifs à la gestion des risques pour la santé publique ou l'environnement, dans les limites des compétences fédérales.

(2) (Loi relative aux normes de produits ayant pour but la promotion de modes et de consommation durables et la protection de l'environnement, de la santé et des travailleurs).

La vérification de la légitimité et de la cohérence du Règlement 1107/2009 avec la directive 2009/128, que l'AR cadre du PFRP transpose, a déjà été effectuée au niveau européen.

Le programme fédéral de réduction des pesticides comprend en tout 41 actions. Six de ces actions, notées « Bel. », sont réalisées en coordination avec les Régions.

L'objectif général est quasi impossible à quantifier. En revanche, les actions qui visent à atteindre ces objectifs sont quantifiées et planifiées autant que possible.

Enfin, il faut signaler que l'essentiel des compétences en matière d'environnement relève des Régions.

D. Synthèse par thème des mesures

1. Certification des connaissances des professionnelstravaillant avec des *ppp*

Ref.	Objectif	Mesure	Indicateur	Délai
Fed. 1.1	Délivrer la Phytolice-nce.	Mise en œuvre du secrétariat de la Phytolice-nce. La Phytolice-nce est un certificat de connaissance exigé pour toutes les personnes qui utilisent, vendent ou conseillent des <i>ppp</i> à usage professionnel. Elle a été instaurée par l'AR Utilisation durable. Le secrétariat de la Phytolice-nce sera effectif à partir de 2013 pour délivrer dans les délais prévus la Phytolice-nce à tous les demandeurs qui répondent aux conditions fixées par l'AR mentionné ci-dessus.	Respect des délais de réponse prévus par la législation.	Dès 2013.
Fed. 1.2	Rapport annuel Phyto-lience.	Rédaction d'un rapport annuel. Chaque année, un rapport sur la délivrance de la Phytolice-nce sera établi. Il comprendra notamment des statistiques sur les Phytolices existantes, le suivi des formations permanentes, et les statistiques relatives au respect des délais de réponse prévus par la législation.	Disponibilité du rap-port annuel.	Dès 2016.
Fed. 1.3	Informier les personnes concernées par la Phytolice-nce des dispo-sitions à suivre.	Réalisation de campagnes d'information. Une campagne d'information sera réalisée en 2013 et en 2015 afin d'expliquer au moyen de brochures et /ou de conférences le système de la Phytolice-nce. Ces campagnes seront soutenues par l'existence d'un système de FAQ sur internet.	L'existence de deux campagnes de communica-tion au sujet de la Phytolice-nce.	2013 et 2015.

2. Conditions pour la vente des produits

Ref.	Objectif	Mesure	Indicateur	Délai
Fed. 2.1	Mise en œuvre d'une procédure de détermi-nation des produits "borderlines".	Adaptation de la législation. La législation relative aux <i>ppp</i> et aux biocides sera adaptée afin que les produits « borderlines » (ceux qui ne sont pas déclarés comme <i>ppp</i> ou biocides mais qui sont bien vendus à ces fins) n'échappent pas aux garanties de contrôle qu'offrent ces législations pour la santé publique et l'environnement.	Nombre de produits ayant fait l'objet de la procédure/nombre total de produits « borderli-nes ».	2015
Fed. 2.2	Réduction du risque pour les utilisateurs non-professionnels de <i>ppp</i> .	Evaluer la faisabilité d'une mesure de limitation des <i>ppp</i> non-professionnels. Cette étude visera, au moins, à définir la procédure nécessaire et à en évaluer l'impact sur le développement durable. La question d'une coordination européenne sur ce point doit aussi y être abordée.	Disposer d'une analyse de la faisabilité de ce retrait.	2014
Fed. 2.3	Suivi des biocides desti-nés aux filières profes-sionnelles.	Révision de l'AR et mise en œuvre. Suite à l'évolution au niveau Européen en ce qui concerne les produits dont on juge nécessaire d'interdire un accès libre au grand public, le système actuel d'usage profes-sionnel est en cours de révision. Selon le résultat obtenu, des actions de mise en œuvre seront entreprises.	Disponibilité d'une législation adaptée.	2013 (révision).

3. Information du public

Ref.	Objectif	Mesure	Indicateur	Délai
Bel. 3.1/ Fed. 3.1	Garantir aux utilisateurs de produits non-professionnels une information équilibrée sur le lieu de la vente en ce qui concerne les bonnes conditions d'utilisation, les risques pour la santé publique et l'environnement.	<p>Recherche d'un accord au niveau de la Conférence Interministérielle de l'Environnement élargie pour le NAPAN au sujet de l'information obligatoire sur le lieu de vente.</p> <p>Une information équilibrée devra être disponible à l'endroit de toute vente de <i>ppp</i> et des biocides pour les non-professionnels. Soit : des informations générales sur les risques pour la santé humaine et l'environnement de l'utilisation de <i>ppp</i> et des biocides, notamment sur les dangers, l'exposition, les conditions appropriées de stockage et les consignes à respecter pour la manipulation, l'application et l'élimination sans danger, conformément à la législation communautaire en matière de déchets, ainsi que sur les solutions de substitution présentant un faible risque.</p> <p>L'action consiste à définir l'information minimale devant être disponible à l'endroit de la vente ainsi que les modalités selon lesquelles l'information doit être délivrée. Cette information sera définie, au plus tard en 2017, par les membres de la NAPAN Task Force, chacun selon ses compétences. Le Conseil d'avis du NAPAN sera consulté à ce sujet.</p>	Obtention de l'accord. Information disponible sur le lieu de la vente.	A définir au niveau du NAPAN.
Fed. 3.2	Garantir aux utilisateurs de produits non-professionnels une information fédérale équilibrée sur le lieu de la vente en ce qui concerne les bonnes conditions d'utilisation et les risques pour la santé publique.	Adaptation de la législation qui rend cette information obligatoire. La législation fédérale sera adaptée dès 2013 pour l'information relative à ses compétences.	La législation est adaptée.	2013
		Une information fédérale équilibrée devra être disponible à l'endroit de toute vente de <i>ppp</i> et des biocides pour les non-professionnels. Soit : des informations générales sur les risques pour la santé humaine de l'utilisation de <i>ppp</i> et des biocides, notamment sur les dangers, l'exposition, les conditions appropriées de stockage et les consignes à respecter pour la manipulation.	L'information est disponible sur le lieu de la vente.	Dès 2014.
Fed. 3.3	Mise à disposition sur le Web de la documentation disponible pour l'information du grand public.	Mise à disposition sur le Web des informations disponibles pour les <i>ppp</i> et les biocides dans les meilleurs délais. Fytoweb sera révisé afin de présenter une interface plus conviviale pour le grand public et d'afficher les données disponibles sur l'étiquette avec des explications complémentaires lorsque nécessaire. La manière dont les agrémentations des <i>ppp</i> sont évaluées sera expliquée d'une manière accessible au grand public.	Mise à jour des sites tous les 6 mois au moins. Nouveau site Fytoweb disponible.	Dès 2013. 2015
Fed. 3.4	Réédition de la brochure "... Pesticides : pas sans risques!".	Réédition, impression. Réédition de la brochure « Biocides et ... : pas sans risques! » afin de la mettre à jour, en collaboration avec les parties prenantes au PFRP. Impression de cette nouvelle édition.	Nouvelle brochure disponible en français, en néerlandais et en allemand.	2014
Fed. 3.5	Diffuser l'information de vulgarisation auprès « grand public ».	Rencontres du public. Diffuser l'information du PFRP destinée au grand public à l'occasion des Foires, Salons, Manifestations et Fêtes de l'environnement de grandes ampleurs.	Nombre de foires couvertes et nombre de brochures écoulées.	Dès 2013.

4. Suivi des intoxications

Ref.	Objectif	Mesure	Indicateur	Délai
Fed. 4.1	Développement d'une méthode pour le suivi des intoxications aigues par les <i>ppp</i> chez les professionnels.	Méthodologie. La méthode à suivre pour établir en Belgique des statistiques fiables sera élaborée. L'étude recherchera notamment à exploiter les outils existants de surveillance tel que le Centre Antipoisons ainsi que, si possible, les réseaux professionnels tel que celui de la Phytolicence.	Une méthode de suivi adaptée à la Belgique est établie.	2013
Fed. 4.2	Suivi des intoxications aigues aux <i>ppp</i> chez les professionnels.	Suivi des intoxications aigues par les <i>ppp</i> chez les professionnels. Mise en œuvre de la méthode définie en Fed. 4.1 et édition de statistiques représentatives.	Disponibilité de statistiques sur les intoxications aigues par les <i>ppp</i> chez les professionnels.	Dès 2014.
Fed. 4.3	Disposer d'un outil de suivi des intoxications aigues aux <i>ppp</i> et aux biocides chez les utilisateurs non-professionnels.	Suivi des intoxications aigues aux <i>ppp</i> et des biocides chez les utilisateurs non-professionnels. Les intoxications aigues aux <i>ppp</i> et aux biocides des utilisateurs non-professionnels feront l'objet d'un suivi en 2014 à l'instar de l'étude Toxicovigilance déjà réalisée en 2007 et 2011 dans le cadre du PRPB.	Les statistiques représentatives sont disponibles.	2014
Fed. 4.4	Etat des lieux sur l'intoxication chronique des populations à risque aux <i>ppp</i> et aux biocides.	Développer le cadre pour appréhender de manière objective la problématique complexe des intoxications chroniques et pour identifier les priorités (suivi, prévention, etc.) en fonction des évolutions au niveau international (européen) et en fonction des groupes cibles et des substances actives.	Dépôt d'un plan de travail.	2015

5. Inspection des équipements d'application des *ppp*

Ref.	Objectif	Mesure	Indicateur	Délai
Fed. 5.1	Contrôle technique de tous les pulvérisateurs de <i>ppp</i> à usage professionnel.	Disponibilité d'une méthode de contrôle adapté. Assurer le contrôle technique de tous les pulvérisateurs visés par l'AR du 13 mars 2011. Afin d'assurer le contrôle de tous les types de pulvérisateurs, une méthodologie de contrôle spécifique est nécessaire. Pour certains types d'appareils, une méthode n'est pas encore disponible (appareils destinés aux applications à ultra bas volume, thermonébulisateurs et appareils pour application de <i>ppp</i> sous forme solide). Le contrôle de ces appareils n'est dès lors pas effectué dans l'attente du développement de méthodologies de contrôle spécifiques.	Publication d'une méthode de contrôle dans l'AR du 13 mars 2011.	Dès que développé au niveau belge ou européen.
Fed. 5.2	Exemptions au contrôle de certains types de pulvérisateurs de <i>ppp</i> .	Justification des exemptions. Préciser et justifier les pulvérisateurs exemptés au contrôle. L'article 8 de la Directive 2009/128 instaurant le contrôle technique des pulvérisateurs autorise les Etats membres à déroger à l'inspection systématique pour certains types d'appareils sur la base d'une analyse de risque pour la santé humaine et l'environnement, y compris une évaluation du niveau d'utilisation du matériel. L'AR du 13 mars 2011 prévoit actuellement une exemption au contrôle pour les pulvérisateurs à dos et les pulvérisateurs à lance. L'exemption au contrôle des pulvérisateurs à dos et à lance et potentiellement d'autres types de pulvérisateurs doit être justifiée.	Introduction d'un dossier auprès de la Commission européenne.	Modalités à préciser par la Commission européenne.

Ref.	Objectif	Mesure	Indicateur	Délai
Fed. 5.3	Sensibilisation des utilisateurs professionnels de <i>ppp</i> .	<p>Information sur la bonne utilisation des pulvérisateurs exemptés de contrôle.</p> <p>Les utilisateurs professionnels devront être informés de la nécessité de changer régulièrement les accessoires et des risques particuliers associés aux équipements exemptés de contrôle. L'Agence fédérale pour la Sécurité de la Chaîne alimentaire se chargera d'informer les utilisateurs professionnels en temps voulu.</p>	Disponibilité du document informatif.	2016
Fed. 5.4	Autocontrôle des pulvérisateurs de <i>ppp</i> .	<p>Préciser les vérifications à apporter aux pulvérisateurs dans les guides d'autocontrôle.</p> <p>Etalonnage et contrôles techniques réguliers du matériel d'application des <i>ppp</i> (autocontrôle). Ceci sera prévu via les guides d'autocontrôle et la Phytolice.</p>	Modification des guides d'autocontrôle et matière enseignée dans le cadre de la Phytolice.	25 nov. 2015 (correspondant à la date de mise en œuvre de la Phytolice).
Fed. 5.5	Reconnaissance mutuelle des inspections des pulvérisateurs (pour <i>ppp</i>) avec les pays limitrophes.	<p>Développement d'accords.</p> <p>Reconnaissance mutuelle des inspections. Un appareil qui satisfait à une inspection dans un autre Etat membre devrait pouvoir être utilisé en Belgique durant la validité de son certificat de contrôle s'il ne dépasse pas l'intervalle de contrôle de trois ans qui est d'application en Belgique. De même, les appareils ayant satisfait au contrôle en Belgique devraient pouvoir être utilisés dans les autres Etats membres. Des accords seront passés avec les Etats membres limitrophes pour formaliser ce principe.</p>	Accords bilatéraux avec tous les pays limitrophes.	2016
Fed. 5.6	Imposer la présence de déflecteurs sur les semoirs pneumatiques à dépression pour les semences traitées par des <i>ppp</i> .	Adapter la législation.	Publication d'une base légale.	2015
		Mise en œuvre des contrôles en fonction de la législation.	Contrôles effectifs.	Dès la publication de la base légale.

6. Pulvérisation aérienne de *ppp*

Ref.	Objectif	Mesure	Indicateur	Délai
Fed. 6.1	Renforcer la restriction de l'application aérienne de <i>ppp</i> .	<p>Mise en œuvre de la législation.</p> <p>Dans l'AR Utilisation durable la pulvérisation aérienne de <i>ppp</i> a été interdite en général en Belgique. Une dérogation, flanquée de conditions drastiques contrôlées effectivement par l'administration est cependant prévue pour des situations exceptionnelles.</p>	Strict respect des conditions dérogatoire à l'interdiction générale.	Dès 2013.

7. Protection des zones spécifiques contre les *ppp*

Ref.	Objectif	Mesure	Indicateur	Délai
Fed. 7.1	Réduction de l'exposition aux <i>ppp</i> des habitants vivant proche des zones d'application.	<p>Etude de faisabilité de diverses mesures de réduction.</p> <p>Pour cette matière qui concerne de nombreux utilisateurs de <i>ppp</i>, il est essentiel d'examiner la faisabilité de diverses mesures de restriction d'usage des produits avant de les imposer.</p> <p>Comme préalable, l'étude de faisabilité comportera, après vérification de son utilité, un inventaire et une évaluation des outils existants lors de l'agrément des <i>ppp</i>. L'étude comportera également une évaluation des situations réelles d'exposition, au moins de manière théorique.</p> <p>Cette étude devra envisager plusieurs possibilités d'action et disposer à leur sujet de l'avis représentatif des parties prenantes ainsi qu'une évaluation de l'impact social et économique de l'agriculture.</p> <p>L'étude de faisabilité sera concertée avec les Régions afin d'envisager des solutions pratiques pour prendre en compte la protection des riverains le long des zones d'épandage des <i>ppp</i>.</p>	Disponibilité du rapport d'étude.	2015

8. Manipulation des *ppp* professionnels

Ref.	Objectif	Mesure	Indicateur	Délai
Bel. 8.1/ Fed. 8.1	Local phytos : optimisation du contrôle pour susciter la mise aux normes des utilisateurs professionnels non en règle.	<p>Adaptation des <i>checklists</i> de contrôle.</p> <p>Il est impératif que les lieux de stockage de l'essentiel des <i>ppp</i> soient gérés avec le plus grand soin en respectant notamment les dispositions législatives. Dès l'entrée en vigueur de l'AR Utilisation durable, une information de synthèse des obligations sera délivrée aux utilisateurs professionnels et les <i>checklists</i> de contrôle seront adaptées en conséquence.</p>	Inclusion des nouveaux critères de contrôle dans les <i>checklists</i> .	Dès le 25/11/2015.
Fed. 8.2	Amélioration des bidons de <i>ppp</i> afin de limiter les pertes de produit.	<p>Recherche de solutions ad-hoc.</p> <p>Le conditionnement des <i>ppp</i> pour professionnels sont parfois à l'origine de pertes ponctuelles de produit. Les possibilités de réduire ce risque seront étudiées avec les parties prenantes et, le cas échéant, les solutions seront mises en œuvre.</p>	Rapport sur les recherches de solutions.	2015

9. Protection des abeilles

Ref.	Objectif	Mesure	Indicateur	Délai
Fed. 9.1	Suivi des effets des <i>ppp</i> et des biocides sur les abeilles.	<p>Participation à la coordination des initiatives fédérales.</p> <p>La santé des abeilles relève au niveau fédéral de plusieurs compétences qui sont exercées par différents services de l'administration. Le service Pesticides et Engrais participera activement à la coordination des initiatives fédérales afin de les rendre plus efficaces. Au minimum, une synthèse de ces activités sera réalisée en 2013, 2015 et 2017 à l'occasion de la publication des résultats du monitoring de l'exposition des abeilles aux insecticides de la famille des néonicotinoïdes.</p>	La collaboration à la coordination des suivis.	2013, 2015, 2017.

10. Observatoire des *ppp* et des biocides

Ref.	Objectif	Mesure	Indicateur	Délai
Bel. 10.1/ Fed. 10.1	Harmonisation des méthodes, normes et rapports concernant la contamination des eaux (surface & souterraines) par les <i>ppp</i> au niveau régional, national et européen.	<p>Etude de faisabilité de l'harmonisation.</p> <p>La protection des eaux vis-à-vis des <i>ppp</i> fait l'objet de plusieurs législations au niveau européen, national et régional. Chacune de ces législations engendre son lot d'obligation de monitoring, de normes et de rapports. La complexité de la mise en œuvre de ces obligations nécessite à ce jour une harmonisation. L'action visera à réaliser, pour 2017, un inventaire de ces obligations et d'identifier les aspects pouvant être harmonisés. Lorsque c'est possible l'harmonisation devra être mise en œuvre.</p>	Disponibilité du rapport de faisabilité.	2017
Fed. 10.2	Disposer des statistiques détaillées de vente des <i>ppp</i> .	<p>Elaboration et contrôle de qualité des statistiques de vente des <i>ppp</i>.</p> <p>Les statistiques de ventes des <i>ppp</i> doivent être établies et vérifiées afin de répondre, dès 2012, aux exigences du Règlement (CE) n° 1185/2009 du Parlement européen et du Conseil du 25 novembre 2009 relatif aux statistiques sur les pesticides. Ces statistiques concernent les substances actives vendues en Belgique. Dès 2015, nous pourrons établir une distinction précise entre les produits vendus pour un usage professionnel et les autres produits.</p>	Publication annuelle des statistiques selon le format exigé par le règlement 1185/2009.	Dès 2013.
Fed. 10.3	Estimation de l'exposition de la population belge aux résidus de <i>ppp</i> via la consommation de fruits et légumes et du risque en résultant.	<p>Information des groupes cibles.</p> <p>La combinaison du monitoring des résidus de <i>ppp</i> dans les aliments (Agence fédérale pour la Sécurité de la Chaîne alimentaire) avec le suivi du régime alimentaire des belges (Institut scientifique de Santé publique) permet d'obtenir des indices de l'exposition de la population aux <i>ppp</i> via la consommation de fruits et de légumes. Cet indice comparé à la dose journallement acceptable, donne une information sur le risque suite à l'ingestion de résidus de <i>ppp</i> dans les aliments habituellement mangés en Belgique. Cette étude réalisée par l'Agence fédérale pour la Sécurité de la chaîne alimentaire sera publiée annuellement.</p>	Publication de l'étude d'exposition.	2016
Fed. 10.4	Consolidation des chiffres d'utilisation et de vente des <i>ppp</i> en dehors de l'agriculture.	<p>Croisement des données relatives aux ventes et à l'utilisation des <i>ppp</i> en dehors de l'agriculture.</p> <p>L'utilisation de <i>ppp</i> en dehors de l'agriculture est insuffisamment connue. Dans le cadre d'un projet cofinancé par EUROSTAT à concurrence de 125 k€, une étude méthodologique du monitoring de ces données a débuté depuis 2011. A partir de 2014, les premiers résultats de cette étude devraient permettre de croiser les données de l'utilisation hors agriculture avec les données de vente des <i>ppp</i> pour amateurs.</p>	Corrélation ventes et utilisation valable pour 90 % des produits comparables par cet outil.	Dès 2014.
Fed. 10.5	Suivi des <i>ppp</i> particulièrement préoccupants (au sens de l'article 3, § 3, de l'AR cadre du PFRP).	<p>Etablissement de statistiques annuelles des ventes et de l'utilisation de ces <i>ppp</i> préoccupants.</p> <p>Il s'agit de suivre l'utilisation en Belgique des produits phytopharmaceutiques qui seront candidats à la substitution selon la liste de substances actives qui sera dressée par la Commission européenne, suivant l'article 80 (7) du Règlement 1107/2009. Un inventaire des substances actives qui ne répondront pas aux obligations de l'annexe II, points 3.6 à 3.8 du Règlement 1107/2009 sera également réalisé pour les critères pouvant être utilisés sans ambiguïté. Au besoin, ces produits phytopharmaceutiques pourront faire l'objet de mesures particulières pour accompagner leur interdiction.</p>	Statistiques de ventes et d'utilisation disponibles annuellement.	2013 : chiffres ventes. 2016 : chiffres d'utilisation.
Fed. 10.6	Disposer des indices harmonisés de risque des <i>ppp</i> pour la santé du public et des professionnels.	<p>Calcul des indices de risque des <i>ppp</i> sur la santé.</p> <p>Lorsque l'indicateur de risque harmonisé au niveau européen sera disponible ainsi que les statistiques d'utilisation des <i>ppp</i> en agriculture (à partir de 2015), il sera alors possible et obligatoire de calculer les indices harmonisés de risque pour la Belgique et de les publier. Au niveau fédéral, les indices relatifs à la santé publique seront calculés. Pour la collecte des données d'utilisation des <i>ppp</i>, une collaboration avec les Régions sera recherchée.</p>	Publication des indices harmonisés européen relatifs à l'évaluation du risque des <i>ppp</i> sur la santé.	Dès que l'indicateur et les données d'utilisation sont disponibles.

Ref.	Objectif	Mesure	Indicateur	Délai
Fed. 10.7	Connaissances du marché belge des biocides.	<p>Compilation et consolidation des données de vente.</p> <p>Connaissances du marché belge des biocides. Chaque année, plusieurs indicateurs sur la mise sur le marché des biocides sont publiés, sur base des déclarations annuelles des produits autorisés et enregistrés en Belgique. Tant les informations sur les produits biocides que celles sur les substances actives sont disponibles.</p> <p>Ce rapport sert de référence pour le développement de plusieurs indicateurs sur le risque, l'usage et l'impact des biocides sur la santé et l'environnement.</p>	<p>Publication annuelle des données.</p> <p>Devenir un partenaire européen de référence dans l'utilisation des biocides.</p>	Dès 2013.
Fed. 10.8	Consolidation des données de vente nationale des biocides par la comparaison avec le marché des pays limitrophes.	<p>Création d'un réseau d'échange (base volontaire) de données avec les pays voisins : marchés et politiques de gestion des risques.</p> <p>En comparant les données du rapport (voir Fed. 10.7) et les statistiques disponibles dans les pays avoisinant, on sera capable d'analyser les différences observées en Belgique entre la consommation et la production des biocides. Ceci permettra d'élaborer une stratégie de contrôle plus performante et une sensibilisation plus ciblée sur certains usages.</p>	Disponibilité des statistiques. Intégration des informations pertinentes dans le PFRP.	Dès 2013.
Fed 10.9	Disposer d'une vue synthétique des indices caractéristiques de la problématique des <i>ppp</i> et des biocides.	<p>Rassembler et/ou élaborer une série d'indices dans deux tableaux de bords (l'un pour les <i>ppp</i> et l'autre pour les biocides).</p> <p>La gestion des risques des <i>ppp</i> et des biocides nécessite de disposer de statistiques représentatives de plusieurs paramètres significatifs de la problématique. L'action vise à rassembler les indices disponibles dans un tableau de bord. Au niveau fédéral, il s'agit des informations détaillées relatives au marché des <i>ppp</i> et des biocides et au contrôle de ce marché. Il s'agit également des informations relatives à la santé publique. Il s'agit notamment des informations collectées par les actions Fed. 1.2, 4.2, 4.3, 9.1, et 10.2 à 10.7. Pour les <i>ppp</i>, il y aura au minimum, la part de produits non-professionnels et de produits professionnels, ainsi que l'évolution du marché des biopesticides.</p>	Publication de la série d'indices utiles à l'exercice des compétences fédérales.	2016

11. Suivi du PFRP et du NAPAN

Ref.	Objectif	Mesure	Indicateur	Délai
Bel. 11.1/ Fed. 11.1	Rapport national coordonné.	Coordination du rapport au sein de la NTF. Au terme du programme en 2017, un rapport national coordonnant les rapports spécifiques des membres de la NTF sera réalisé et publié.	Publication d'un rapport national.	2017
Bel. 11.2/ Fed. 11.2	Coordination du NAPAN.	Définition et mise en œuvre du fonctionnement de la NTF. Dès 2013, chaque membre de la NTF participera à la NTF afin de garantir une coordination du NAPAN. Le fonctionnement de la NTF pour la période 2013-2017 sera défini en 2013 au plus tard, par un accord ad-hoc.	Fonctionnement du secrétariat de la NTF et du Conseil d'avis du NAPAN.	2013-2017.
Bel. 11.3/ Fed. 11.3	Impliquer activement le grand public dans le processus décisionnel du NAPAN.	Consultation publique au sujet du NAPAN 2018-2023. Lors de la révision du NAPAN en 2017 en vue d'établir les actions du NAPAN pour la période 2018-2023, la population sera consultée dans les formes prévues par la loi du 13 février 2006 relative à l'évaluation des incidences de certains plans et programmes sur l'environnement et à la participation du public dans l'élaboration des plans et des programmes relatifs à l'environnement.	Rapport sur la consultation publique.	2017
Fed. 11.4	Actualisations du PFRP en vue des adaptations nécessaires.	<p>Modification de la loi Normes des produits; évaluation du PFRP à mi-parcours.</p> <p>A mi-parcours, en 2015, le PFRP sera évalué et actualisé au besoin. Cette évaluation fera l'objet d'un rapport. Une modification de la Loi du 21/12/1998 régissant la norme des produits sera nécessaire pour prolonger le délai d'actualisation du programme fédéral, actuellement de 2 ans, à 2 ans et demi.</p>	<p>Publication de la loi modifiée.</p> <p>Disponibilité du rapport d'évaluation.</p>	<p>2014</p> <p>2015</p>

Ref.	Objectif	Mesure	Indicateur	Délai
Fed. 11.5	Garantir le fonctionnement des organes décisionnels du PFRP.	Maintien du fonctionnement des organes décisionnels du PFRP. Au niveau fédéral, le PFRP fonctionne avec deux organes décisionnels : le Bureau au niveau de l'administration; le Comité stratégique au niveau politique.	Fonctionnement du Bureau et du Comité stratégique.	Dès 2013.
Fed. 11.6	Orienter les campagnes de contrôle en fonction des objectifs du PFRP pour les ppp.	Les propositions de contrôle seront évaluées et intégrées dans le programme de contrôle. Lorsque c'est possible, les organismes de contrôle fédéraux orienteront leur campagne d'inspection en fonction de certaines actions du PFRP. Ces modifications seront demandées et traitées lors des réunions de concertation entre les administrations fédérales visant à établir les programmes de contrôle.	Concertation établissant la mise en œuvre de la mesure.	Dès 2013.

Vu pour être annexé à notre arrêté du 15 décembre 2013 relatif au programme fédéral de réduction des pesticides pour la période 2013-2017.

PHILIPPE

Par le Roi :

Le Ministre de l'Economie,
J. VANDE LANOTTE

La Ministre de l'Intérieur,
Mme J. MILQUET

La Ministre de la Santé publique,
Mme L. ONKELINX

La Ministre de l'Agriculture,
Mme S. LARUELLE

Le Secrétaire d'Etat à l'Environnement,
M. WATHELET

Le Secrétaire d'Etat chargé des Risques professionnels,
Ph. COURARD

Bijlage I bij het koninklijk besluit van 15 december 2013
betreffende het federaal reductieprogramma van pesticiden voor de periode 2013-2017

Het federaal reductieprogramma van pesticiden voor de periode 2013-2017

A. Afkortingen en definities

Afkortingen :

1. KB : Koninklijk besluit
2. NAPAN : Nationaal Actie Plan d'Action National
3. NTF : NAPAN Task force
4. FRPP : Federaal reductieprogramma voor pesticiden
5. gbm : Gewasbeschermingsmiddel(len), zoals omschreven in artikel 1
6. PRPB : Programma voor de Reductie van Pesticiden en Biociden

Definities :

1. KB Duurzaam gebruik : het koninklijk besluit van 19/03/2013 ter verwezenlijking van een duurzaam gebruik van gewasbeschermingsmiddelen en toevoegingsstoffen.
2. Adviesraad van het NAPAN : de vergadering van de deelnemende partijen aan het NAPAN. Tot de officiële uitwerking van de Adviesraad van het NAPAN, gebruikt de NTF bij wijze van overgang de Adviesraad van het FRPP, zoals bepaald in het kaderbesluit van het FRPP in artikel 4, § 4, om het advies van de deelnemende partijen te verkrijgen.
3. Leden van de NTF : vertegenwoordigers van de deelgebieden en de federale overheid.
4. NAPAN Task Force (NTF) : coördinatieorgaan van de federale overheid en de Belgische deelgebieden waarvan de opdracht erin bestaat het NAPAN aan de overheid voor te stellen en toe te zien op een gecoördineerde implementatie ervan.
5. Deelnemende partijen : de Belgische verenigingen die betrokken zijn bij het NAPAN.

B. Inleiding

Het FRPP (Federaal Reductieprogramma voor Pesticiden) is het federaal Belgisch Actieplan voor de reductie van gewasbeschermingsmiddelen (*gbm*) en biociden. Het maakt deel uit van het NAPAN.

Het NAPAN is het Belgische nationaal actieplan voor de reductie van pesticiden. Het is samengesteld uit het federaal plan (het FRPP), het Vlaams regionaal plan, het Brussels regionaal plan en het Waals regionaal plan. Elk van deze plannen bevat specifieke acties (aangeduid als 'Fed.' voor het federaal niveau) en gemeenschappelijke acties (aangeduid als 'Bel.') die worden opgezet samen met de andere leden van de NAPAN Task Force (NTF). De coördinatie van het NAPAN gebeurt binnen de NTF onder leiding van de Interministeriële Conferentie Leefmilieu uitgebreid tot alle bevoegdheden die het NAPAN aanbelangen. De Belgische verenigingen en belanghebbenden van het NAPAN begeleiden het NAPAN in de Adviesraad van het NAPAN.

Het wettelijk kader en de doelstelling worden hieronder weergegeven in deel C. In deel D worden de voorziene maatregelen uitgelegd.

C. Wettelijk kader en Doelstelling 2013-2017

Wettelijk kader

Het FRPP 2013-2017 heeft het voorwerp uitgemaakt van een georganiseerde consultatie in het kader van de implementatie van het gedeelte « Inspraak van het publiek bij de uitwerking van de plannen en programma's in verband met het milieu » van de wet (1) van 13 februari 2006, met uitzondering van het gedeelte betreffende de evaluatie van de gevolgen voor het milieu.

(1) (Wet van 13 februari 2006 betreffende de beoordeling van de gevolgen voor het milieu van bepaalde plannen en programma's en de inspraak van het publiek bij de uitwerking van de plannen en programma's in verband met het milieu).

Uit de voorafgaandelijke analyse betreffende de al dan niet noodzaak om de gevolgen voor het milieu te evalueren van het FRPP 2013-2017 kon immers worden geconcludeerd dat het niet zinvol was om over te gaan tot een strategische evaluatie van de gevolgen voor het milieu (SEA) (Advies van 22 mei 2012 van het secretariaat en het voorzitterschap van het SEA-Comité). Enerzijds beperkt het FRPP zich hoofdzakelijk tot de voorschriften van Richtlijn 2009/128 (waarvoor de Europese Commissie zich ook in die zin heeft uitgesproken) en anderzijds stelt geen enkele voorgestelde maatregel in staat om projecten te ontwikkelen die zouden kunnen worden onderworpen aan een strategische evaluatie van de gevolgen voor het milieu.

Voor de *gbm*: Richtlijn 2009/128 van de EU tot vaststelling van een kader voor communautaire actie ter verwijzenlijking van een duurzaam gebruik van pesticiden legt de Lidstaten op om een nationaal actieplan voor de *gbm* te ontwikkelen en hierin maatregelen voor de vermindering van het risico en van het gebruik van de *gbm* te integreren. Het actieplan moet aan een publieke consultatie worden onderworpen. Tegen 26/11/2012 moet dit actieplan worden meegedeeld aan de Commissie en de andere EU-Lidstaten. Het nationaal actieplan moet kwantitatieve doelstellingen, maatregelen en een kalender voor de implementatie van de genomen maatregelen bevatten met het oog op de vermindering van de risico's en de gevolgen van het gebruik van de *gbm*. Deze maatregelen zijn hieronder per thema opgenomen.

Voor biociden: de wet van 21 december 1998 betreffende de productnormen ter bevordering van duurzame productie- en consumptiepatronen en ter bescherming van het leefmilieu, de volksgezondheid en de werknemers vereist dat er een reductieplan wordt opgesteld voor biociden.

Algemene doelstelling

Het FRPP beoogt met alle mogelijke middelen een vermindering van de risico's en de gevolgen van het gebruik van de *gbm* en van de biociden voor de gezondheid van de mens en het milieu, met inbegrip van een vermindering van het gebruik en van het op de markt brengen van deze producten, indien de vermindering van het gebruik het geschikt middel is om een vermindering van het risico te verkrijgen.

Het op de markt brengen van elk individueel product wordt gereglementeerd via de EU-Verordeningen 1107/2009 en 528/2012. De thematische strategie voor een duurzaam gebruik van de pesticiden, waaruit Richtlijn 2009/128 en artikel 8bis van de wet betreffende de productnormen (2) voortvloeit, vult deze bepalingen aan. In deze aanvullende wettelijke bepalingen wordt de algemene doelstelling van het FRPP 2013-2017 bepaald. Dat heeft dus niet betrekking op de producten die individueel op basis van hun toegangsvoorraarden tot de markt in beschouwing worden genomen, maar wel op alle andere aspecten betreffende het beheer van de risico's voor de volksgezondheid of het milieu binnen de beperking van de federale bevoegdheden.

(2) (Wet betreffende de productnormen ter bevordering van duurzame productie- en consumptiepatronen en ter bescherming van het leefmilieu, de volksgezondheid en de werknemers).

Op Europees niveau is reeds de wettigheid en de coherentie van verordening 1107/2009 met richtlijn 2009/128 die het kaderbesluit van het FRPP omzet, gecontroleerd.

Het federaal reductieprogramma voor pesticiden omvat 41 acties. Zes van deze acties, met referentie 'Bel.' zijn uitgevoerd in coördinatie met de Gewesten.

De algemene doelstelling is zo goed als onmogelijk te kwantificeren. De acties die erop gericht zijn om deze doelstellingen te behalen, worden daarentegen zo veel mogelijk gekwantificeerd en gepland.

Tot slot dient te worden opgemerkt dat de voornaamste bevoegdheden op het vlak van het milieu vallen onder de Gewesten.

D. Samenvatting van de thematische maatregelen

1. Certificeren van de kennis van professionelen die werken met *gbm*

Ref.	Doelstelling	Maatregel	Indicator	Termijn
Fed. 1.1	Afleveren van de Fytolicentie.	Inwerkingstelling van het secretariaat voor de Fytolicentie. De Fytolicentie is een kenniscertificaat voor alle professionele gebruikers, verkopers en voorlichters van <i>gbm</i> voor professionelen. Dit was door het KB Duurzaam gebruik opgericht. Het secretariaat van de Fytolicentie zal functioneren vanaf 2013 om binnen de geplande termijnen de Fytolicentie af te leveren aan alle aanvragers die voldoen aan de voorwaarden bepaald in het KB hierboven vermeld.	Naleving van de antwoordtermijnen zoals in de wetgeving is voorzien.	Vanaf 2013.
Fed. 1.2	Jaarverslag Fytolicentie.	Opstellen van een jaarverslag. Elk jaar zal er een rapport worden opgesteld over de aflevering van de Fytolicentie. Dit zal onder meer de statistieken bevatten over de bestaande Fytolicenties, de opvolging van de permanente opleidingen en de statistieken betreffende het naleven van de bij wetgeving voorziene antwoordtermijnen.	Beschikbaarheid van het jaarverslag.	Vanaf 2016.
Fed. 1.3	De bij de Fytolicentie betrokken personen informeren over de te volgen voorschriften.	Uitvoering van informatiecampagnes. In 2013 en 2015 komt er een informatiecampagne om via brochures en/of lezingen uitleg te verschaffen over het systeem van de Fytolicenties. Deze campagnes zullen worden ondersteund door een systeem van FAQ op het internet.	Het bestaan van twee communicatiecampagnes over de Fytolicentie.	2013 en 2015.

2. Voorwaarden voor de verkoop van producten

Ref.	Doelstelling	Maatregel	Indicator	Termijn
Fed. 2.1	Invoering van een vaststellingsprocedure voor de « borderlines ».	Aanpassing van de wetgeving. De wetgeving in verband met <i>gbm</i> en biociden zal worden aangepast zodat de « borderlines » (producten die niet als <i>gbm</i> of biocide zijn aangegeven maar wel voor die doeleinden worden verkocht) niet ontsnappen aan de controlegaranties die deze wetgevingen bieden voor de volksgezondheid en het milieu.	Aantal producten waarop de procedure van toepassing was/totaal aantal « borderlines ».	2015
Fed. 2.2	Vermindering van het risico voor de niet-professionele gebruikers van <i>gbm</i> .	De haalbaarheid van een maatregel inzake de beperking van <i>gbm</i> voor niet-professionele gebruikers evalueren. Deze studie zal minstens als doel hebben om de vereiste procedure te definiëren en hiervan de impact op de duurzame ontwikkeling te evalueren. De Europese coördinatie op dit vlak moet hier ook worden behandeld.	Beschikken over een analyse van de haalbaarheid van deze intrekking.	2014
Fed. 2.3	Opvolging van de biociden bestemd voor professioneel gebruik.	Herziening en implementatie van het KB. Naar aanleiding van de evolutie op Europees niveau wat betreft de producten waarvan men het noodzakelijk acht om een vrije toegang voor het grote publiek te verbieden, wordt het huidige systeem voor professioneel gebruik momenteel herzien. Op basis van het verkregen resultaat zullen er implementatieacties worden ondernomen.	Beschikbaarheid van een aangepaste wetgeving.	2013 (herziening).

3. Informatie van het brede publiek

Ref.	Doelstelling	Maatregel	Indicator	Termijn
Bel. 3.1/ Fed. 3.1	Aan de niet-professionele gebruikers evenwichtige informatie op de plaats van verkoop over de goede gebruiksvoorwaarden, de risico's voor de volkgezondheid en het milieu garanderen.	<p>Onderzoek van een akkoord op het niveau van de Interministeriële Conferentie Leefmilieu uitgebreid tot alle bevoegdheden die het NAPAN aanbelangen in verband met de verplichte informatie op de plaats van verkoop.</p> <p>Op elk verkooppunt van <i>gbm</i> en biociden zal er uitgebalanceerde informatie moeten beschikbaar zijn voor de niet-professionele gebruikers. Met andere woorden : algemene informatie over de risico's voor de menselijke gezondheid en het milieu van het gebruik van <i>gbm</i> en biociden, onder meer over de gevaren, de blootstelling, de gepaste opslagomstandigheden en de instructies voor het hanteren, het toepassen en het verwijderen zonder gevaar, conform de wetgeving inzake afval, en ook over de alternatieve oplossingen die een geringer risico inhouden.</p> <p>De actie bestaat erin te bepalen welke deze minimuminformatie is die moet beschikbaar zijn op de verkoopplaats en ook welke de nadere regels zijn voor het verstrekken van de informatie.</p> <p>Uiterlijk in 2017 zal die informatie bepaald worden door de leden van de NAPAN Task Force, elk volgens zijn bevoegdheden. De Adviesraad van het NAPAN zal hierover worden geraadpleegd.</p>	Behalen van een akkoord. Informatie beschikbaar op de plaats van verkoop.	Te definiëren in het NAPAN
Fed. 3.2	Aan de niet-professionele gebruikers evenwichtige federale informatie op de plaats van verkoop over de goede gebruiksvoorwaarden, de risico's voor de volkgezondheid garanderen.	<p>Aanpassing van de wetgeving die deze informatie verplicht maakt.</p> <p>De federale wetgeving zal vanaf 2013 worden aangepast wat de informatie betreft inzake de bevoegdheden.</p>	De wetgeving is aangepast.	2013
		<p>Er zal evenwichtige federale informatie op de plaats van verkoop van <i>gbm</i> en biociden voor niet-professionele gebruikers beschikbaar moeten zijn. Met name : algemene informatie over de risico's voor de gezondheid van de mens van het gebruik van <i>gbm</i> en biociden, o.m. over de gevaren, de blootstelling, de geschikte voorwaarden voor stockering en de te respecteren voorwaarden voor een hantering.</p> <p>De actie bestaat erin om deze minimale informatie die op de plaats van verkoop beschikbaar moet zijn alsook de modaliteiten op basis waarvan de informatie moet worden verschaft te definiëren. Deze informatie zal uiterlijk in 2014 worden gedefinieerd.</p> <p>De verplichte federale informatie zal worden bepaald door de federale overheid met medewerking van de Adviesraad van het FRPP.</p>	De informatie is beschikbaar op de plaats van verkoop.	Vanaf 2014
Fed. 3.3	Beschikbare documentatie publiceren via het internet ter informatie van de bevolking.	<p>Het publiceren op de website van beschikbare informatie voor de <i>gbm</i> en de biociden en dit zo spoedig mogelijk.</p>	Updating van de websites minstens om de 6 maanden.	Vanaf 2013.
		<p>Fytoweb zal worden herzien teneinde een gebruiksvriendelijk interface voor het grote publiek voor te stellen en de gegevens die beschikbaar zijn op het etiket met de aanvullende toelichtingen weer te geven indien nodig.</p> <p>De manier waarop de erkenningen van de <i>gbm</i> worden geëvalueerd zal op een toegankelijke manier aan het grote publiek worden toegelicht.</p>	Nieuwe website Fytoweb beschikbaar.	2015
Fed. 3.4	Heruitgave van de brochure "Ongewenste gasten in je huis of tuin?".	<p>Heruitgave, herdruk.</p> <p>Heruitgave van de brochure « Ongewenste gasten in je huis of tuin? » zodat deze kan worden geüpdateerd in samenwerking met de partijen die betrokken zijn bij het FRPP. Drukken van deze nieuwe uitgave.</p>	Nieuwe brochure beschikbaar in het Nederlands, in het Frans, en in het Duits.	2014
Fed. 3.5	Verspreiden van de vulgariseringen informatie bij de bevolking.	<p>Ontmoetingen met het publiek.</p> <p>Informatie in verband met het FRPP verspreiden bij het grote publiek tijdens beurzen, salons, ruim opgezette evenementen en milieufeesten.</p>	Aantal bezochte beurzen en aantal uitgedeelde brochures.	Vanaf 2013.

4. Opvolging van de vergiftigingen

Ref.	Doelstelling	Maatregel	Indicator	Termijn
Fed. 4.1	Ontwikkeling van een methode voor de opvolging van de acute intoxicaties door <i>gbm</i> bij de professionelen.	Methodologie. De te volgen methode om betrouwbare statistieken in België op te stellen, zal ontwikkeld worden. De studie zal gebaseerd zijn op het optimale gebruik van de bestaande toezichtsinstrumenten, zoals het Antigifcentrum en, indien mogelijk, de professionele netwerken zoals het Fytolicentie netwerk.	Er is een opvolgingsmethode die is aangepast voor België opgesteld.	2013
Fed. 4.2	Opvolging van de acute intoxicaties door <i>gbm</i> bij professionelen.	Opvolging van de acute intoxicaties door <i>gbm</i> bij professionelen. Uitvoeren van de methode omschreven in actie Fed. 4.1 en opstellen van representatieve statistieken.	Beschikbaarheid van een zicht op de acute intoxicaties door <i>gbm</i> bij professionelen.	Vanaf 2014.
Fed. 4.3	Beschikken over een instrument voor de opvolging van de acute intoxicaties door <i>gbm</i> en door biociden bij niet-professionele gebruikers.	Opvolging van de acute intoxicaties door <i>gbm</i> en biociden bij niet-professionele gebruikers. De acute intoxicaties door <i>gbm</i> en biociden bij niet-professionele gebruikers zullen in 2014 worden opgevolgd naar het voorbeeld van de toxico-vigilantie studie die reeds in 2007 en 2011 in het kader van het PRPB is verricht.	De representatieve statistieken zijn beschikbaar.	2014
Fed. 4.4	Stand van zaken betreffende de chronische intoxicaties van populaties blootgesteld aan risico's van <i>gbm</i> en biociden.	Het kader ontwikkelen om de complexe problematiek van de chronische intoxicaties objectief te begrijpen en om de prioriteiten (monitoring, preventie, enz.) op basis van de evoluties op (Europees) internationaal niveau en op basis van de doelgroepen en de werkzame stoffen in kaart te brengen.	Indiening van een werkplan.	2015

5. Keuring van de toepassingsapparatuur voor *gbm*

Ref.	Doelstelling	Maatregel	Indicator	Termijn
Fed. 5.1	Keuring van alle sputtoestellen voor <i>gbm</i> voor professioneel gebruik.	Beschikbaarheid van een methodiek voor aangepaste keuring. Technische keuring van alle sputtoestellen waarvan sprake in het KB van 13 maart 2011. Om de keuring van alle types sputtoestellen te verzekeren, is een specifieke keuringsmethode vereist. Voor bepaalde types toestellen is er nog geen methode beschikbaar (toestellen bestemd voor ultra low volume toepassingen, foggers en apparaten voor de toepassing van <i>gbm</i> onder vaste vorm). Deze toestellen worden dus nog niet gekeurd in afwachting van specifieke controlesmethodes uitgewerkt.	Publicatie van een methodiek voor keuring in het KB van 13 maart 2011.	Van zodra dit op Belgisch of Europees niveau uitgewerkt is.
Fed. 5.2	Vrijstellingen van keuring van bepaalde sputtoestellen voor <i>gbm</i> .	Verantwoording van de vrijstellingen. De sputtoestellen die vrijgesteld zijn van keuring toelichten en verantwoorden. Artikel 8 van Richtlijn 2009/128 houdende invoering van de technische keuring van sputtoestellen laat de Lidstaten toe om af te wijken van de systematische inspectie voor bepaalde soorten toestellen op basis van een risicoanalyse voor de gezondheid van de mens en het milieu, met inbegrip van een evaluatie van het gebruiksniveau van het materiaal. Het KB van 13 maart 2011 voorziet momenteel in een vrijstelling van keuring voor rugspuiten en lansspuittoestellen. De vrijstelling van keuring voor rugspuiten en lansspuittoestellen en mogelijk andere soorten sputtoestellen moet worden verantwoord.	Indiening van dossier bij de Europese Commissie.	Modaliteiten te bepalen door de Europese Commissie.

Ref.	Doelstelling	Maatregel	Indicator	Termijn
Fed. 5.3	Sensibiliseren van professionele gebruikers van <i>gbm</i> .	<p>Informeren over het goed gebruik van de spuittoestellen die vrijgesteld zijn van controle.</p> <p>De professionele gebruikers zullen moeten op de hoogte gebracht worden van het feit dat het noodzakelijk is om regelmatig de hulpstukken te vervangen en van de specifieke risico's verbonden aan de apparatuur die vrijgesteld is van keuring. Het Federaal Agentschap voor Veiligheid van de Voedselketen zal de taak op zich nemen om de professionele gebruikers te gelegener tijd hierover te informeren.</p>	Beschikbaarheid van het informatieve document.	2016
Fed. 5.4	Autocontrole van spuittoestellen voor <i>gbm</i> .	<p>In de gidsen voor autocontrole bepalen welk nazicht er uitgevoerd moet worden op de spuittoestellen.</p> <p>Kalibratie en regelmatige technische keuringen van het gebruikte materiaal voor <i>gbm</i> (autocontrole). Hierin zal voorzien worden via de gidsen voor autocontrole en de Fytolicentie.</p>	Wijziging van de autocontrolegidsen en onderwezen materie in het kader van de Fytolicentie.	25 nov. 2015 (stemt overeen met de datum van implementatie van de Fytolicentie).
Fed. 5.5	Wederzijdse erkenning van de inspecties van de spuittoestellen (voor <i>gbm</i>) met de aangrenzende buurlanden.	<p>Uitwerking van akkoorden.</p> <p>Wederzijdse erkenning van de inspecties. Een toestel dat voldoet bij een inspectie in een andere Lidstaat zou moeten kunnen gebruikt worden in België zolang het keuringscertificaat geldig is op voorwaarde dat de keuringsinterval van drie jaar die van toepassing is in België niet overschreden wordt. Ook toestellen die in België goedgekeurd zijn zouden moeten kunnen gebruikt worden in de andere Lidstaten. Er zullen akkoorden worden gesloten met de buurlanden om dit principe in concrete vorm te gieten.</p>	Bilaterale akkoorden met alle buurlanden.	2016
Fed. 5.6	De aanwezigheid van deflectoren op pneumatische precessiezaaimachines voor zaai-gooi dat behandeld wordt met <i>gbm</i> opleggen.	<p>De wetgeving aanpassen.</p> <p>De pneumatische zaaimachines voor de uitzaai van met <i>gbm</i> behandelde zaai-gooi moeten sinds 2010 uitgerust zijn met deflectoren. Het was voorzien de wetgeving te versterken om de controle op deze verplichting te vereenvoudigen. Gezien de complexiteit en de duur van zulke wettelijke procedure dient men hiervoor 2 jaar te voorzien. De actie is dus gericht op het aanpassen van de wetgeving in 2015 om te beschikken over een wettelijke basis om vervolgens de controles op deze toestellen te kunnen invoeren.</p>	Publicatie van een wettelijke basis.	2015
		Invoering van de controles afhankelijk van de wetgeving.	Effectieve controles.	Vanaf de publicatie van de wettelijke basis.

6. Sputten van *gbm* vanuit de lucht

Ref.	Doelstelling	Maatregel	Indicator	Termijn
Fed. 6.1	Versterking van de beperking van het gebruik van <i>gbm</i> vanuit de lucht.	<p>Inwerkingtreding van de wetgeving.</p> <p>In het KB Duurzaam gebruik werd sputten van <i>gbm</i> vanuit de lucht algemeen verboden in België. Voor uitzonderlijke situaties is echter voorzien in een afwijking, gekoppeld aan drastische voorwaarden die effectief door de administratie worden gecontroleerd.</p>	Strikte naleving van de voorwaarden bij toegestane afwijking op het algemene verbod.	Vanaf 2013.

7. Bescherming van specifieke gebieden tegen *gbm*

Ref.	Doelstelling	Maatregel	Indicator	Termijn
Fed. 7.1	Vermindering van de blootstelling aan <i>gbm</i> van de bewoners die nabij de toepassingsplaatsen wonen.	<p>Haalbaarheidsstudie voor verschillende reductiemaatregelen.</p> <p>Voor deze materie die betrekking heeft op talrijke gebruikers van <i>gbm</i>, is het van essentieel belang om de haalbaarheid van diverse maatregelen ter beperking van het gebruik van de producten te onderzoeken vooraleer ze op te leggen.</p> <p>Allereerst zal de haalbaarheidsstudie, na verificatie van zijn nut, een inventaris een evaluatie van de bestaande middelen bij de erkenning van <i>gbm</i> bevatten. De studie zal ook een op zijn minst theoretische evaluatie van de reële blootstellingssituaties bevatten.</p> <p>In deze studie zullen er verschillende actiemogelijkheden moeten worden overwogen en zal hiervoor het representatieve advies van de stakeholders alsook een evaluatie van de economische en sociale impact, onder andere op de landbouw, beschikbaar moeten zijn.</p> <p>Over de haalbaarheidsstudie zal overleg worden gepleegd met de Gewesten om te kunnen komen tot praktische oplossingen zodat de bewoners langs de zones waar de <i>gbm</i> worden verspreid, zouden worden beschermd.</p>	Beschikbaarheid van het onderzoekverslag.	2015

8. Hantering van professionele *gbm*

Ref.	Doelstelling	Maatregel	Indicator	Termijn
Bel. 8.1/ Fed. 8.1	Lokaal <i>gbm</i> : optimaliseren van de controle om de professionele gebruikers die niet in orde zijn aan te sporen om de wetgeving toe te passen.	<p>De <i>checklists</i> zullen worden aangepast.</p> <p>Het is absoluut noodzakelijk dat de opslagplaatsen van <i>gbm</i> met de grootste zorg worden beheerd, waarbij vooral de wetgevende bepalingen dienen te worden gerespecteerd. Vanaf de inwerkingtreding van het KB Duurzaam gebruik, zal de informatie over de verplichtingen in grote lijnen worden bezorgd aan de professionele gebruikers en de controle <i>checklists</i> zullen dienovereenkomstig worden aangepast.</p>	Inlassing van de nieuwe controlecriteria in de <i>checklists</i> .	Vanaf 25/11/2015.
Fed. 8.2	Verbetering van de flessen/bussen met <i>gbm</i> om productverlies te beperken.	<p>Zoeken naar ad hoc oplossingen.</p> <p>De verpakking van <i>gbm</i> voor professionelen ligt vaak aan de oorzaak van punt vervuiling. De mogelijkheden om dit risico te beperken zullen worden bestudeerd samen met de betrokken partijen en zo nodig zullen de oplossingen ook worden toegepast.</p>	Rapport over het zoeken naar oplossingen.	2015

9. Bescherming van de bijen

Ref.	Doelstelling	Maatregel	Indicator	Termijn
Fed. 9.1	Opvolging van de effecten van <i>gbm</i> en biociden op de bijen.	<p>Medewerking aan de coördinatie van de federale initiatieven.</p> <p>De gezondheid van de bijen is een thema waarvoor er op federaal niveau verschillende bevoegdheden zijn die uitgeoefend worden door verschillende diensten. De Dienst Pesticiden en Meststoffen zal actief aan de coördinatie van de federale initiatieven medewerken om deze efficiënter te maken. Op zijn minst komt er in 2013, 2015 en 2017 een synthese van deze activiteiten naar aanleiding van de publicatie van de resultaten van de monitoring van de blootstelling van bijen aan insecticiden van de familie van de neonicotinoïden.</p>	Het medewerking aan de coördinatie van de opvolging.	2013, 2015, 2017.

10. « Waarnemingspost » voor *gbm* en biociden

Ref.	Doelstelling	Maatregel	Indicator	Termijn
Bel. 10.1/ Fed. 10.1	Harmonisering van de methodes, normen en rapporten betreffende de contaminatie door <i>gbm</i> van (oppervlakte en ondergrondse) wateren op regionaal, nationaal en Europees niveau.	<p>Studie naar de haalbaarheid van de harmonisering.</p> <p>Over de bescherming van het water tegen <i>gbm</i> bestaan er verschillende wetgevingen op Europees, nationaal en regionaal niveau. Elk van deze wetgevingen genereert een reeks verplichtingen op het vlak van monitoring, normen en rapporten. Door de complexiteit van de toepassing van deze verplichtingen is een harmonisering noodzakelijk. De actie zal gericht zijn op het opmaken, voor 2017, van een inventaris van deze verplichtingen en op het identificeren van de aspecten die kunnen geharmoniseerd worden. Waar mogelijk moet er al het harmonisatie doorvoeren.</p>	Beschikbaarheid van het haalbaarheidsrapport.	2017
Fed. 10.2	Beschikken over gedetailleerde verkoopstatistieken van <i>gbm</i> .	<p>Uitwerking en kwaliteitscontrole van de verkoopstatistieken van <i>gbm</i>.</p> <p>Er moeten verkoopstatistieken van <i>gbm</i> worden opgemaakt en geverifieerd om vanaf 2012 te voldoen aan de vereisten van de verordening (EG) nr. 1185/2009 van het Europees Parlement en de Raad van 25 november 2009 betreffende statistieken over pesticiden. Deze statistieken handelen over de werkzame stoffen die in België worden verkocht. Vanaf 2015 zullen we een duidelijk onderscheid kunnen maken tussen de producten verkocht voor professioneel gebruik en de andere producten.</p>	Jaarlijkse publicatie van de statistieken in het formaat door de verordening 1185/2009 vereist.	Vanaf 2013.
Fed. 10.3	Raming van de blootstelling van de Belgische bevolking aan de residu's van <i>gbm</i> via de consumptie van groenten en fruit en van het daaruit voortvloeiende risico.	<p>Informatie aan de doelgroepen.</p> <p>De monitoring van de residu's van <i>gbm</i> in levensmiddelen (Federaal Agentschap voor Veiligheid van de Voedselketen) combineren met de opvolging van het eetpatroon van de Belgen (Wetenschappelijk Instituut Volksgezondheid) levert aanwijzingen op over de blootstelling van de bevolking aan <i>gbm</i> via de consumptie van fruit en groenten. Deze index die vergeleken wordt met de dagelijks aanvaardbare dosis geeft informatie over het risico naar aanleiding van de inname van residuen van <i>gbm</i> in de voeding die gewoonlijk in België wordt gegeten. Deze studie, uitgevoerd door het Federaal Agentschap voor Veiligheid van de Voedselketen, zal jaarlijks worden gepubliceerd.</p>	Publicatie van de blootstelling.	2016
Fed. 10.4	Consolidering van de gebruiks- en verkoopcijfers van <i>gbm</i> buiten de landbouw.	<p>Kruising van de gegevens betreffende de verkoop en het gebruik van <i>gbm</i> buiten de landbouw.</p> <p>Over het gebruik van <i>gbm</i> buiten de landbouw is onvoldoende gekend. In het kader van een project dat meefinancierd wordt door EUROSTAT voor een bedrag van 125 k€, is sinds 2011 een methodologische studie over de monitoring van deze gegevens van start gegaan. Vanaf 2014, zouden de eerste resultaten van deze studie het mogelijk moeten maken de gegevens van het gebruik buiten de landbouw te kruisen met de verkoopgegevens van <i>gbm</i> voor amateurgebruikers.</p>	Correlatie verkoop en gebruik, geldig voor 90 % van alle producten die door dit middel vergelijkbaar zijn.	Vanaf 2014.
Fed. 10.5	Opvolging van bijzonder verontrustende <i>gbm</i> (in de zin van art. 3, § 3, KB kader van het FRPP).	<p>Uitwerking jaarlijkse verkoop- en gebruiksstatistieken van deze verontrustende <i>gbm</i>.</p> <p>Het gaat om de opvolging van het gebruik in België van de gewasbeschermingsmiddelen die kandidaat zullen zijn voor vervanging volgens de lijst met werkzame stoffen die zal worden opgesteld door de Europese Commissie op basis van artikel 80 (7) van Verordening 1107/2009. Voor de criteria die zonder dubbelzinnigheid kunnen worden toegepast zal er tevens een lijst opgemaakt worden van de werkzame stoffen die niet aan de verplichtingen beantwoorden van bijlage II, punt 3.6 tot 3.8 van Verordening 1107/2009. Indien nodig kunnen er voor die gewasbeschermingsmiddelen bijzondere maatregelen worden vastgesteld om hun verbod te begeleiden.</p>	Jaarlijks beschikbare verkoop- en gebruiksstatistieken.	Vanaf 2013 voor de verkoop en 2016 voor het gebruik.

Ref.	Doelstelling	Maatregel	Indicator	Termijn
Fed. 10.6	Beschikken over geharmoniseerde indexcijfers over het risico van <i>gbm</i> voor de gezondheid van het grote publiek en de professionelen.	Berekening van de risico-indexen van <i>gbm</i> voor de gezondheid. Van zodra de geharmoniseerde Europese risico-indicator beschikbaar zal zijn en ook de gebruiksstatistieken van <i>gbm</i> in de landbouw (vanaf 2015) zal het mogelijk en verplicht zijn om de geharmoniseerde risico-indexen voor België te berekenen en bekend te maken. Op federaal niveau zullen de indexen met betrekking tot de volksgezondheid worden berekend. Voor de inzameling van de gebruiksggegevens van <i>gbm</i> zal er een samenwerking met de Gewesten worden nagestreefd.	Publicatie van de Europese geharmoniseerde indexcijfers betreffende de evaluatie van de gezondheidsrisico's van <i>gbm</i> .	Van zodra deze indicator en de gebruiksggegevens beschikbaar zijn.
Fed. 10.7	Kennis van de Belgische biocidenmarkt.	Compilatie en consolidering van de verkoopgegevens. Kennis van de Belgische biocidenmarkt. Ieder jaar worden er verschillende indicatoren over het op de markt brengen van biociden gepubliceerd, op basis van de jaarlijkse aangiftes van toegelaten en geregistreerde producten in België. Zowel de gegevens over de biociden als die over de werkzame stoffen zijn beschikbaar. Dit rapport dient als referentie voor het uitwerken van meerdere indicatoren met betrekking tot de risico's, het gebruik en de impact van biociden op de gezondheid en het milieu.	Jaarlijkse publicatie van de gegevens. Een Europese referentiepartner worden op het gebied van het gebruik van biociden.	Vanaf 2013.
Fed. 10.8	Consolidering van de nationale verkoopgegevens voor biociden door een vergelijking met de markt in de aangrenzende landen.	Oprichting van een netwerk voor uitwisseling (op vrijwillige basis) van gegevens met de buurlanden : markten en beleidsmaatregelen inzake risicobeheer. Door de gegevens van het rapport (zie Fed. 10.7) te vergelijken met de beschikbare statistieken in de buurlanden, zal men in staat zijn om de verschillen te analyseren die worden vastgesteld in België tussen de consumptie en de productie van biociden. Dit zal het mogelijk maken om een meer performante controlestrategie uit te werken en de sensibilisatie meer toe te spitsen op bepaalde toepassingen.	Beschikbaarheid van de statistieken. Integreren van pertinente informatie in het FRPP.	Vanaf 2013.
Fed 10.9	Beschikken over een overzicht van cijfers die kenmerkend zijn voor de <i>gbm</i> - en biocidenproblematiek.	Een reeks van indexen in twee boordtabellen bundelen en/of uitwerken (één voor de <i>gbm</i> en een andere voor de biociden). Het beheer van de risico's van <i>gbm</i> en biociden vereist het voorhanden zijn van representatieve statistieken in verband met diverse parameters die relevant zijn voor de problematiek. De actie is gericht op het bundelen van de beschikbare indexen in een boordtabel. Op federaal niveau, gaat het om gedetailleerde informatie over de markt van de <i>gbm</i> en de biociden en over de controle op deze markt. Het gaat ook om informatie in verband met de volksgezondheid. In het bijzonder gaat het om de informatie ingezameld aan de hand van de acties Fed. 1.2, 4.2, 4.3, 9.1, 10.2 tot 10.7. Wat de <i>gbm</i> betreft, zal er minstens het aandeel van producten voor niet-professionele gebruikers en van producten voor professionele gebruikers worden opgenomen alsook de evolutie van de markt van de biopesticiden.	Publicatie van de nuttige cijfergegevens voor het uitoefenen van de federale bevoegdheden.	2016

11. Opvolging van het FRPP en het NAPAN

Ref.	Doelstelling	Maatregel	Indicator	Termijn
Bel. 11.1/ Fed. 11.1	Gecoördineerd nationaal rapport.	Coördinatie van het rapport binnen de NTF. Aan het eind van het programma in 2017, zal een nationaal rapport worden opgesteld en gepubliceerd waarin de specifieke rapporten van de leden van de NTF zullen gecoördineerd worden.	Publicatie van een nationaal rapport.	2017
Bel. 11.2/ Fed. 11.2	Coördinatie van het NAPAN.	Definiëren en toepassen van de werking van de NTF. Vanaf 2013, zal elk lid van de NTF meewerken aan de NTF om een coördinatie van het NAPAN te garanderen. De werking van de NTF voor de periode 2013-2017 zal uiterlijk in 2013 worden bepaald door middel van een ad hoc akkoord.	Werking van het secretariaat van de NTF en van de Adviesraad van het NAPAN.	2013-2017.
Bel. 11.3/ Fed. 11.3	De bevolking actief betrekken bij de besluitvorming in verband met het NAPAN.	Publieksraadpleging over het NAPAN 2018-2023. Bij de herziening van het NAPAN in 2017 om de acties van het NAPAN te bepalen voor de periode 2018-2023, zal de bevolking worden geraadpleegd conform de bepalingen van de wet van 13 februari 2006 betreffende de beoordeling van de gevolgen voor het milieu van bepaalde plannen en programma's en de inspraak van het publiek bij de uitwerking van de plannen en programma's in verband met het milieu.	Rapport over de publieksraadpleging.	2017
Fed. 11.4	Actualisaties van het FRPP met het oog op de nodige aanpassingen.	Aanpassing van de wet Productnormen; tussentijdse evaluatie van het FRPP. In 2015 komt er een tussentijdse evaluatie van het FRPP, dat zo nodig zal geactualiseerd worden. Over deze evaluatie zal een rapport worden opgesteld. Een wijziging van de wet van 21/12/1998 betreffende de productnormen zal noodzakelijk zijn om de actualisatietermijn voor het federaal programma, momenteel 2 jaar, tot 2 en een half jaar te verlengen.	Publicatie van de gewijzigde wet. Beschikbaarheid van een evaluierapport.	2014 2015
Fed. 11.5	De werking van de beslissingsbevoegde organen van het FRPP garanderen.	Behoud van de werking van de beslissingsbevoegde organen van het FRPP. Op federaal niveau functioneert het FRPP met twee beslissingsbevoegde organen : het Bureau op het niveau van de administratie en het Strategisch comité op beleidsniveau.	Werking van het Bureau en het Strategisch comité.	Vanaf 2013.
Fed. 11.6	De controlecampagnes oriënteren in functie van de doelstellingen van het FRPP voor gbm.	De controlevoorstellen zullen worden geëvalueerd en ingelast in het controleprogramma. Indien mogelijk zullen de federale controleorganismen hun inspectiecampagne afstemmen in functie van bepaalde acties van het FRPP. Deze wijzigingen zullen worden gevraagd en behandeld tijdens de overlegvergaderingen tussen de federale administraties met het oog op het vastleggen van de controleprogramma's.	Overlegvergaderingen met betrekking tot de toepassing van de maatregel.	Vanaf 2013.

Gezien om te worden toegevoegd bij ons besluit van 15 december 2013 betreffende het federaal reductieprogramma voor de periode 2013-2017.

FILIP

Van Koningswege :

De Minister van Economie,
J. VANDE LANOTTE

De Minister van Binnenlandse Zaken,
Mevr. J. MILQUET

De Minister van Volksgezondheid,
Mevr. L. ONKELINX

De Minister van Landbouw,
Mevr. S. LARUELLE

De Staatsecretaris voor Leefmilieu,
M. WATHELET

De Staatsecretaris voor Beroepsrisico's,
Ph. COURARD